

Štampa vsak četrtek
za velja s poštnino
vredna v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za štiri leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Redakcijski katalozi
slovenskega društva do-
stojajo list brez po-
sredne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listi dobi-
jo v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Kopirani se ne vro-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Iskrati se sprejemajo
do zrede opoludna.

Štev. 3.

V Mariboru, dne 15. januarja 1903.

Tečaj XXXVII.

Celjska slovenska gimnazija.

Na uvodni članek z enakim naslovom v »Slovenskem Gospodarju« z dne 8. jan. 1903 dovoljujem si odgovoriti sledeče:

Svoje stališče napram celjskemu gimnazijskemu vprašanju sem v svojem govoru v zadnji budgetni debati natančno in jasno označil; ta moj govor je večina slovenskih časopisov dobesedno ponatisnila, zato smem upati, da je njegova vsebina najširšim krogom, posebno mojim volilcem znana; tudi na več volilnih shodih sem govoril o celjskem gimnazijskem vprašanju in žel priznanje svojih volilcev.

S tem, da je vlada postavila v proračun l. 1903 po 10.000 kron za slovensko in isto svoto za nemško gimnazijsko poslopje, se je začela za celjsko vprašanje nova doba. Tako majhen znesek ima očitno namen, da mora preje še državni zbor rešiti vprašanje, ali se bo sploh zidalo ali ne. Preden se to vprašanje definitivno ne reši, se ne začne niti zidati, niti se ne nakupi stavbeni prostor. Že iz tega vzroka nisem mogel doslej še nobenega stališča zavzeti napram vprašanju glede stavbinskega prostora. Tudi celjski deputaciji je odgovoril minister, da se ne more ozirati na vprašanje glede stavbinskega

prostora, preden ne reši parlament vprašanja, ali se bode sploh zidalo ali ne. Kadar pa pride vprašanje glede stavbinskega prostora na vrsto, tedaj bodem gotovo skrbel, da se reši vprašanje čim najugodnejše za prebivalstvo mojih volilnih okrajev; oziral se bodem pa pri reševanju tega vprašanja, kakor sem to tudi doslej vedno storil, na mnenje in soglasje z odločujočimi osebami svojega volilnega okraja in na korist svojih volilcev.

Ampak tudi doslej sem poudarjal pri vsaki priliki na merodajnem mestu, da bi imeli Slovenci škodo, in bi bilo za nje poniževalno, če bi se gimnazija porinila iz mesta, in da bi imeli škodo tudi mestni obrtniki in trgovci.

Obžalovanja vredno je samo, če se v tako resnem in važnem narodnem vprašanju, pri katerem smo interesirani vsi slovenski poslanci, in ki ga moramo smatrati kot svojo častno zadevo, kaže nejedinstvo na zunaj. Zato bi pred takim postopanjem, ki bi našemu stališču utegnilo samo škodovati, gotovo ne v svojo korist, najodločnejše svaril.

Dunaj, 13. januarja 1903.

Hugo vitez pl. Berks,
državni poslanec celjsko-brežiškega
volilnega okraja.

* * *

O tej stvari prinaša zadnja »Domovina« sledeče vrstice, ki so brezdvomno potekle iz peresa jednega izmed celjskih prvakov:

»Slov. Gospodar« je priobčil članek o celjski slovenski gimnaziji, v katerem poroča, da bi bil c. kr. stav. svetnik Butta označil za najpripravnije stavbišče za slovensko gimnazijsko celjsko zemljišče gosp. Goligranca pri vili g. dr. Dečka v Gaberjah in da se za to stavbišče, ki bi ne bilo pripravno zaradi oddaljenosti od mesta, kjer bi morali stanovati profesorji in učenci, zavzema tudi gosp. državni poslanec vitez Berks. Na viru, iz katerega je zajemal tudi »Slov. Gospodar«, smo izvedeli, da ravno omenjena trditev glede g. viteza Berksa ni podprta z dejanskimi dogodki. (Ni možno, da bi imeli isti vir, kajti enoisti vir pač ne bo dajal drugih informacij nam in zopet drugih piscu v »Domovini«. Opomb. ured. »Slov. Gospod.«) Razvijanje »Slov. Gosp.« bi torej bilo brez podlage. Glede stvari same pa pritrjujemo, da bi od celjskega mesta predoddaljena gimnazija potrebam slovenskega prebivalstva ne ustrezala in da bi Slovincem nikakor ne mogla biti po volji. Z vsoto v nemo in resnobo moramo o tej priliki vnovič prositi in rotiti vse prizadete činitelje, naj nastopajo edini, posebno naši poslanci!« —

* * *

Obvestilo g. viteza Berksa in list »Domovina« došla sta nam ob času, ko nam je bilo že nemogoče sporočiti oboje našim po-

Listek.

Stari Bog še živi.

Dogodbica; poslovenil Višnjevicki.

»Prosim — ali se spominjate, če je bila skatljica, ko vam jo je baronica izročila, v kaj zavita?«

»Nič ni bila zavita.«

»In vaš knjigovodja, gospod Lahkožive, je s Poljskega?«

»Seveda«, odgovori začudeno trgovec.

»Kje je sedaj, ali je tukaj?«

»Ni ga, odpotoval je k starišem, pride pa že danes zvečer ob pol osmih. Kaj je z njim, gospod nadzornik?«

Nadzornik mu je povedal, kar je našel. Presenečen opazuje trgovec oba kosa in reče hladno: »In na to vi stavite sumnjo, gospod nadzornik? In celo proti Lahkoživcu! Kako bi on, sin bogatih starišev, ki ima denarja na razpolago, postal tat? Ako je ta koš časnika res od njega, ga je Lahkožive mogoče zgubil ali proč vrgel in dekle ga je našlo ter porabilo.«

Nadzornik povese glavo. Misel je bila dobra. To bi se popolnoma lahko zgodilo. Nakrat pa dvigne glavo in reče smehljaje:

»Ne, ne, gospod Likavec, tako priprosta pa stvar vendar le ni. Prvič ni imela Jelica

časa, ko je vzela, da bi ukradeno reč še zavijala. Drugič ne pregledite, da je to časopis, ki izide le v nedeljo v jutro. Porabljalet je omenjeno številko dobil v roke v nedeljo popoldan in sicer v kavarni Alinger — ali se vam sedaj kaj jasni?«

»Pa res — seveda!«

»No, dobro — ali je bil gospod Lahkožive v nedeljo popoldan pri vas?«

»Ne. V nedeljo je trgovina zaprta.«

»No. In Jelica gotovo ne obiskuje kavarn v nedeljo popoldan«, zakliče veselo nadzornik.

»Gospod Likavec, jaz sem na pravem sledu — jaz se bojim, da smo ubogemu dekletu prizadeli veliko krivico!«

»Pa kako bi naj gospod Lahkožive — in kako je prišla skatljica v stanovanje —.«

»To bom kmalu poizvedel.«

»Pa —.«

»Sedaj ni časa za daljno razpravljanje«, zavrne Frančič. »Sedaj moramo delati hitro, kakor je mogoče. Kje stanuje vaš knjigovodja?«

Trgovec mu imenuje hišo in ulico.

»Dobro. Upam, da boste slišali kmalu kaj več.«

Nadzornik odide v svoj urad. Pokliče urnega in skrivnega detektiva.

»Zavitnik, jaz potrebujem natančno poizvedbo o knjigovodju Lahkoživcu, ki služi

pri Likavcu. Ali vam je mogoče v teku dveh ur to preskrbeti?«

»Bom skušal, gospod nadzornik.«

»Tukaj se gre za to, če ta mladi človek trezno ali razkošno živi, igra, dela dolgove, — saj me razumite.«

Detektiv pritrdi in odide. Med tem se nadzornik pelje v preiskovalni zapor in pusti pripeljati Jelico pred-se.

»Jelica, povejte mi, ali ste imeli z gospodom Lahkoživcem kaj, da ste ga razžalili, ali se drugače sprli?«

Jelica odmaje začudeno z glavo.

»Ne, gospod nadzornik, čisto nič!«

»Ali se vam ni nikoli približeval?«

Jelico oblije rudečica.

»Torej vendar — povejte resnico, Jelica, zavoljo vaše matere, zavoljo vašega dobrega imena in prostosti. Kaj se je zgodilo?«

»Zasledoval me je z ljubkovanjem«, odgovori Jelica sramežljivo. »Enkrat me je celo snubil, pa sem ga zavrnila.«

»Ali je bil jezen?«

»Meni se je tako dozdevalo.«

»Ali je bil v nedeljo, na dan vaše zaroke pri vas?«

»Da. Prišel mi je čestitat.«

»Tako — čestitat? Ob katerem času je bilo to?«

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!

ročevalcem v Celju in jih prositi razjasnil. Iz zadnjega našega članka pa, ki je bil pisan popolnoma stvarno in mirno, se je razvidelo, da nam ni za osebe, ampak za stvar, in smo se oseb le toliko dotaknili, kolikor je bilo neobhodno potrebno.

Politični ogled.

Pogajanja med Čehi in Nemci ne obetajo nobenega uspeha. Nemci nočejo dovoliti Čehom jezikovne enakopravnosti, vlada pa si ne upa, brez dovoljenja Nemcev kaj storiti. Če državni zbor tudi nadalje ne bo mnogo delal, krivi bodo tega pač Nemci in vlada sama.

Državni zbor je sklican za dne 15. t. m. zopet na posvetovanje. V razpravo pride najprej novi tiskovni zakon. Čehi pri tem predmetu ne bodo delali nobenih težav, kakor tudi pri predlogih za vojaške zahteve ne.

Zakon o kupčiji na obroke, za katerega so se potegovali posebno kmetski poslanci, je dobil najvišje potrjenje in stopi dne 10. aprila v veljavo.

Cesarjevo zdravje. Odposlanstvu, ki je prišla cesarja vabiti na ples trgovcev, je cesar odgovoril, da mu žal zdravje ne dopušča, po noči hoditi iz sobe ter je naročil prestolonasledniku Francu Ferdinandu, da ga pojde zastopati. Tudi na ples dunajskega mesta letos baje cesar ne pride.

Nadvojvoda Franc Ferdinand. Zadnje čase se posebno opaza, da je začel prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand sam posegati v najvažnejša avstrijska politična vprašanja. Listi poročajo, da deluje nadvojvoda Franc Ferdinand s posebno vnemo na to, da bi se dosegla sprava med Nemci in Čehi. Izrazil, pravijo, da se je baje: Prevezel sem nalogo, da napravim že enkrat red v Avstriji. Med božičnimi počitnicami je sprejel na svojem gradu Konopištu več odličnih poslancev ter jih gostil, a pri tem se ž njimi razgovarjal o jezikovnih zadevah.

Kaj bo z Avstrijo? Francosko in nemško časopisje se rado bavi s tem vprašanjem. Pariški list »Figaro« meni, da mora sedanji razpor med Slovani in Nemci, posebno med Čehi in Nemci, dovesti do velikih nemirov v Avstriji. Ta razpor se bo po francoskih prorokovanih končno tako poostрил, da bo začela posredovati Nemčija v prilog Nemcem, Rusija pa v prilog Slovanov. Seveda so to le več ali manj navadna časniškarska domnevanja. Brez vse vrednosti pa

ta ugibanja vendar-le niso. Vidi se, kako si mislijo zunaj Avstrije naravni razvoj naših zamotanih razmer. Toda tak izid je pač skoraj nemogoč. Predvsem se sodi napačno Slované. Slovani nikjer ne mislijo, da bi bila njihova rešitev v razpadu monarhije. Nasprotno, za nas še velja vedno Palackega izrek: Ako bi Avstrije ne bilo, Slovani bi zahtevali, da se ustanovi. Tudi naše razmerje z Rusijo zunaj popolnoma napačno tolmačijo. Ne tajimo sorodnih čustev do Rusije, a ta čustva ostanejo vedno le duševna. Pod rusko oblast si pač ne želi nobeno slovansko pleme v Avstriji, kakor tudi Rusija ne goji takih želj. Slovanski narodi v Avstriji imajo vsak za-se svoje narodne in politične vzore, a vsi skupaj v okvirju dosedanjega sestava. Čehi streme za svojim starim državnim pravom, istotako Hrvati. Slovincem je vzor narodna samostalnost, Poljakom njihova neodvisna Poljska. Ako se naj to doseže, ni treba razbiti države, temuče le ustava se naj umakne pravični, ki bo dala vsakemu narodu, kar mu gre. In ravno to je točka, ki kaže vso zaslepljenost avstrijskih vlad. Ono ustavo, ki je vir vsem nevoljam in zmešnjavam, čuvajo avstrijske vlade kakor svojo edino rešilno misel. Pri tem ne vidijo in ne slišijo, kako poka sumljivo na vseh koncih in krajih. Baš sedaj, ko se gre za dovolitev češkega notranjega jezika, se vidi ta vladna ozkosrčnost. Izmišljajo si vse mogoče izbege, le tega nočejo videti, kar bi kratkim potom zadovoljilo Čeha.

Na Dalmatinskem. V hrvatskih rodoljubnih krogih vlada neka radost zaradi dveh uspehov v prilog Dalmacije in valmatinskega hrvatskega prebivalstva. Prvi uspeh je odpo-ved vinske klavzule Italiji, kar prihaja v največjo korist vinorodni Dalmaciji. Drugi uspeh bi pa bil po zatrdilu »Hrvatske krune« v Zadru ta, da je namestnik baron Handl pričel razgovarjati se s predsednikom prizivnega sodišča o načinu za pohrvačenje državnih uradov. Namestnik da se pač hoče pomenkovati o tem z raznimi strankami, ker pa je v Dalmaciji samo jedna jedina narodnost, torej hrvatska, tedaj se Hrvatom ni bati, da ne prodro; v tem slučaju potem tudi za vedno odklenka italijanščini v dalmatinskih državnih uradih. Boje se pa, da bi namestnik ne mislil na spremembe v prilog nemškemu jeziku. Vsekako pa da je še veselo znamenje, da se je sploh na merodajnem mestu o stvari začelo resno misliti.

Srbija se oborožuje. V listu »National Zeitung« se poroča iz Belegagrada, da je srbska vlada povabila več zunanjih tvrdk, da ji odpošljejo svoje ponudbe glede izdelo-

vanja ostrih patron. Takih patron namerava srbska vlada naročiti za dva milijona frankov. Ta vest vzbuja z ozirom na razmere v Makedoniji splošno pozornost. Srbska vlada se sicer izgovarja, da nimajo ta naročila nobenega drugega pomena, nego nadomestiti patrone, ki so bile pred kratkim uničene vsled razleta v smodnišnici kragujevaški. Ali tem zatrdilom srbske vlade se dosti ne veruje. Oglasile so se na to povabilo angleške, belgijske in nemške tovarne. Najugodnejše ponudbe pa so storile belgijske tovarne.

Dopisi.

Od Sv. Andraža v Slov. goricah. (Gospodarstvo.) Skušnja nas uči, da se stroški gospodarstva ne dajo skrciti, znižati, da mora pameten in praktičen gospodar skušati, da si pomnoži ali poveča dohodke svojega gospodarstva. Ker je zimski čas, ker nas delo ne sili, lahko to prašanje razmotrivamo. Več nam to koristi, kakor če pobiramo prazne novice, če hlastamo po čenčah, po duševni hrani, pripravni za stare babe, ne pa za zrele gospodarje! Redki so dandanes gospodarji med nami, kateri bi ne bili že prišli do spoznanja, da moramo vse dele našega gospodarstva zboljšati, ako se hočemo na grudi obdržati. Redki pa so tudi tisti gospodarji, kateri bi hoteli korajžno druge poti nastopiti. Prememba je potrebna, toda vsi se nje nočemo lotiti. Krivo je to, da se dosti premalo, ali celo nič ne brigamo, kako drugod gospodarijo in kake imajo uspehe!

Lanskega leta je obrodilo pri nas sadno drevje, da malokedaj tako. To je bila za nas prva ugodnost. Jako ugodno pa je bilo tudi to za nas, da je sadje imelo primerno ceno, da se je moglo v denar spraviti. Lep denar smo dobili, vsak izmed nas ga je bil vesel! In ko bi mi imeli v občini več takih sadjerejev, kakor je Franc Čuček, Martin Germ in še nekateri drugi, bi bili dobili še nekaj tisoč kron več. Bi nam tudi ne škodile! Uspeh sadjereje v lanskem letu pa je nevergljiv in najbolj praktičen dokaz, da se sadjereja v Slovenskih goricah izplača, da vrže celo dobiček! Iz lastne skušnje trdim, da je pri sadjereji nekaj dobička celo takrat, če bi drevo le vsako tretje ali četrto leto obrodilo. Pa potrebno je izpolniti nekatere pogoje, kar pa ni težko. Drevje se mora pravilno saditi, za vsaki prostor mora se določiti prava vrsta. Tu pa se v obče greši. Da me gospodarji ne bodo krivo sodili, opozorim jih na Gambovce ali Moškajncarje

»Okoli pol dveh popoldan.«
 »Ali je bil med tem časom kaj sam v vaši sobi?«
 Jelica se še bolj začudi.
 »Ali se spominjate — na vašem odgovoru je mnogo odvisno«, sili nadzornik.
 »Ne vem, res ne vem — pač, da — jaz sem šla iz sobe po steklenico piva, da mu je dam.«
 »Ali je isto zahteval?«
 »Ne. Prosil me je le za kupico vode.«
 »Mh! Kako dolgo ste pa izostali?«
 »Natanko ne vem. Kake tri minute.«
 »To je popolnoma dovolj«, mrmra Frančič med seboj. Potem reče prijazno: »Le pogum, ljuba Jelica, popolnoma sem prepričan o vaši nedolžnosti — in ako bo božja volja, boste že jutri prosti.«
 Nato odide urnih korakov.

IV.

Nestrpno pričakuje nadzornik detektiva. Bila je sedma ura, ko pride ta nazaj.
 »No, Zavitnik, kako ste opravili? zakliče Frančič nestrpno nasproti. »Ali je kaj ugodnega?«
 »Pa še kako, gospod nadzornik. Mladi Lahkožive zahaja v kavarno Alinger in druge gostilne, ne igra sicer, a denar zapravlja na druge načine.«

»Ali ima dolgove?«
 »Toliko, da že sam ne ve — tudi sem poizvedel od prijatelja, da ne dobiva mnogo denarja od doma, akoravno je njegov oče bogat.«
 »To zadostuje«, pritrđi Frančič. »Sedaj velja tega človeka prehiteti. Pa kako?«
 Nadzornik premišljuje. Do sedaj dokazane stvari bi zadostovale, da osvobodijo Jelico. Da bo pa knjigovodja lagal, lagal do zadnjega, o tem ni bilo dvombe. In nadzornik hoče ne le samo dekle oprostiti, temveč ji tudi povrniti še dobro ime.
 »Pa kako?« ponovi nadzornik in hodi po sobi.
 »Ako je tudi perilo ukradel«, reče sam pri sebi, mora biti s kako osebo v zvezi, ki mu je to pokupila. Ako bi bilo temu mogoče na sled priti, je vlovljen.«
 »Stoj, ga že imam«, zakliče vesel. »Zavitnik, vsedite se in pišite, kar vam bom narokoval!«
 Detektiv uboga. Nadzornik mu da rudeč rožnat papir ter mu narekuje:
 »Policija je začela nekaj slutiti. Pridite hitro k meni, da se pogovoriva. — Ne poznava vendar dobro znana.«
 »Idite sedaj in dajte kakemu dečku pismo, naj je zanese k Lahkoživcu. Ne bo ga še sicer

doma, pa naj odda gospodinjci z opomnjo, da je silno.«
 »Kaj pa boste s tem pismom dosegli?« vpraša detektiv.
 Nadzornik se zvito nasmehne in pravi: »Ako je Lahkožive nedolžen, ne bo vedel, kaj to pomeni, bo pokazal pismo trgovcu ali je pa celo oddal policiji. Če pa ima slabo vest, bo gotovo šel k osebi, kateri je prodajal ukradene reči.«
 »Prav dobro — ako le pisave dotične osebe ne pozna.«
 »No, to nič ne škoduje. Dotičnik tudi lahko drugače piše, da bi ga kdo ne spoznal. Še nekaj — vzemite seboj nekaj tovarišev in dobro stražite hišo, v kateri stanuje, zasledujte ga potem na njegovih potih. Ako bo šel k zastavljalcu, kar bo najbrže storil, je vse dobro. Ako pa gre drugam, pa ga zasledujte tudi tje. Saj ga poznate osebno?«
 Detektiv prikima, pozdravi po vojaško in odide. Dve uri pretečeta nadzorniku počasi kot cela večnost. V nestrpnosti stori sedaj to sedaj ono, hoče čitati, pa zopet odloži knjigo, prižge smodko, pa jo zopet pogasi.
 Bilo je okrog devete ure, ko vstopi Zavitnik brez sape in javi, da je Lahkožive v hiši zastavnika Hanova. Nadzornik se takoj odpravi k njegovi hiši, ki ni bila daleč proč.

lanskega leta. Oni, ki so rastle po hribih, bili so veliki, brez peg in drugih madežev, lepše barve. Prodali so se lahko in drago! Oni pa, ki so rastle po dolinah, ostali so drobni in bili so polni peg. Prodali so se tudi, pa po nizki ceni! Po dolinah pa so druge vrste lani imenitno uspele. Z ozirom na uspeh lanskega leta, moramo gospodarji Slovenskih goric sadjereji posvetiti vso pozornost; vsi za sadjerejo količkaj ugodni prostori se morajo kakor najpreje s sadnim drevjem zasaditi. Pogledati si moramo vzorne nasade po drugod. Da pa se vsako delo pravilno opravi, da se odpravijo stare napake, bi kazalo, da bi bralno društvo ali občinski odbor pravočasno skrbel, da tudi letos na spomlad dobimo gospoda potovalnega učitelja Belé-ta na tri do štiri tedne v našo občino za praktičen poduk. Mi ne želimo, da bi nam v sobi govoril, ampak da bi šel od posestnika do posestnika, da bi vsakega na licu mesta opozoril, kake napake dela pri vzgojevanju drevja, česar je treba v bodoče vkreniti; da določi vsakemu prostor, vrste za sadenje, da svetuje odpomoč, kjer je svet vlažen; da uči praktično drevje saditi, gnojiti, obrezovati itd. Če pride potovalni učitelj, to nas nič ne stane. Zakaj bi ga tedaj ne vabili? Poduka smo potrebni; kdor pa misli, da ga ni potreben, temu se potovalni učitelj tudi ne bode vsiljeval. Bomo mu mi drugi za delo skrbeli! Bralno društvo naročuje časnike za l. 1903. Prosimo, da se ozira na gospodarski list »Kmetovalec«, da dobimo več izvodov tega lista v našo občino. F.

Iz Pekla. (Puščavniške misli.)

»No, Bog pomagaj in sveti križ božji!« boste gotovo vskliknili, gospod urednik, ko boste prebrali naslov mojega stanovanja. Kajne, tega se niste nadejali, da bi v samem peklu imeli dopisnika, od koder ga še »Magarec«, a hočem reči »Štajerc« nima. Vem, da si vi ta meni tako ljub kraj predstavljate z grozo, in kurja polt vas je menda spreletela pri moji trditvi, da mi je to tako ljub kraj. No, pa le potolažite se; tega pekla ni Bog v svoji jezi vstvaril, pač pa ljudska prislovica. V Peklu torej prebivam in sedaj po zimi kurim, da se vse iskri in kadi, pa kuham žgance ter pečem krompir in repo. Za časa, ko se naveličam kuriti, mahnem jo v Moravski vrh in kje bodi najdem dobrega človeka, ki svojo vinsko klet »lüfta«, da se me ubogega »peklenškega puščavnika« usmili ter mi ponudi kupico trpke izabele, da si zmočim osušeno grlo, ker »tega belega« so nam presnete uši že vsega snedle. Vidite torej, gospod urednik, da čeprav v peklu prebivam, vendar živim

Med potom mu je detektiv razložil, da se je zgodilo vse po njegovi želji. Med en četrt in pol deveto uro je prišel Lahkoživec domov, in prebral takoj pismo; za nekaj minut je bil že zopet na ulici. Zavitnik in njegov tovariš sta se plazila za njim in ga videla, ko je vstopil v hišo Hanova. Bil je zelo oprezen in bal se je, da bi ga kdo ne opazoval, ker je pazljivo gledal na vse strani.

»Torej te imamo, tiček«, mrmra nadzornik. »Upam, da ga še dobimo v past, ki smo mu jo tako zvito nastavili.«

In res. Ostali stražniki so še povedali, da je Lahkoživec v hiši.

(Konec sledi.)

Smešničar.

Ošaben ptič. »Vi, gospod Pipič, oni ptič, ki ste mi ga prodali, noče nič peti, a vi ste ga tako hvalili!« »Ja! ja! veste, ta ptič je jako ošaben. On zna, da ga niste še plačali, a na posodo noče peti!«

Velikodušen gospodar. Najemnik: »Čujte, gospodar, v mojem stanovanju je nastala v zidu velika razpoka!« — Gospodar: »No ne bojte se! Zaradi tega vam ne bom računal dražje stanovanja, da-si je soba večja postala!«

in životarim, če ne v izobilju, toda v zadovoljnosti, kakor se sploh živi in životari na tej ogromni obli, ki jo ljudje za zemljo imenujejo. Ko nekega dne prikolovratim tako malo korajžen domov, oglašil se je moj stari in sitni prijatelj gosp. Želodec, ter oblastno in silovito, kakor je že sploh navada vseh želodcev, terjal za prav velik zalagaj. No, kapa kosmata! s tem porednim želodcem pa imam vedno smolo; enkrat hoče kruha, drugič žgancev, na vse zadnje pa še žejja, kakor suha zemlja v afriški puščavi. No, pa vzamem bisago in grem h — crcovemu mlinu, da mi mlinar proda za kake dvoje žgance turščine moke, da tako zadostim željam godrnjavemu želodcu. Ko pridem do mlina, malo postojim, da se odkašljam, ker veste, gospod urednik, to je moja stara navada ali pa bolezen, ta sitni kašelj. Torej kašljam sem in si duško poprijemal, da mi je v rebrah pokalo; pri tem pa sem čul iz mlina živahno prasko. No, bes te plentaj! kaj pa kaj, ali se bode te lasali ali pa topli, mislim si ter skrivaj pokukam skozi okence v mlin. Pa kaj vidim. Na mizi leži »giftna krotka«, katero slastno povživa mlinar s svojimi pajdaši. Ko so se je že malo nasmukali, reče jim mlinar: »Veste, dragi moji, ta »krotica« je pač le moja, če hočete to okusno jed uživati, morate si jo sami kupiti.« »Oh, radi, radi«, zglase se vsi, »le ti nam piši ponjo. Naročili so si to »krapovico«: »Petkov Matjaš, Bojmon, Mandlnov Juško, Crcov Ciril pa Sekolov Tonek. Jeza me popade, obrnem se in kašljam dalje. Le čakaj me ti mlinarski mlinar, nič več me ne bo k tebi po turščino moko za žgance, vrh tega pa bom povedal to tvojemu gospodarju, ki je vrl narodnjak, da ti pošlje za priboljšek piskere leskove masti in vrč brezovega olja. Sram vas bodi! Moravci so bili od pamtiveka vrli narodni slovenski kmetje. Večina je tudi sedaj vrlih slovenskih značajnih mož; le posamezniki se nahajajo, da poštene slovenske časopise, ki se z vne mo in požrtvovalnostjo bore za pravice slovenskega kmečkega ljudstva, zametujejo, ter raje židovskega kramarja iz Ptujja podpirajo. Tako sem, gospod urednik, rentočil po Moravcih ter se napotil k narodnemu trgovcu in gostilničarju g. Štupici, ki trguje in toči vino in žganje pri kapelici »Matere božjé« in ima na svojem hišnem pročelju sv. Balaža namalanega. Moško jo prikorkam v gostilno, da splahnem svojo jezo ter tudi zadostim in spolnim želodcu njegovo vročo željo, ker nocoj najbrže zaradi poznega časa rumenih žgancev ne bo mogoče kuhati. Prihodnjic pa vam bom, gospod urednik, popisal, kako sem nosil »vražji bič« in drugo tako imenitno čarovno korenje, ki posebno hasni za »dojno« v Bukovce in Drakovce, za zdaj pa adijo in zdravi ostanite, gospod urednik ali urednikovič, ali kakor se že koli pišete. Jaz se pišem

Puščavnik iz Pekla.

Iz Gornje Radgone. Kako gospodarijo tukajšnji Posilinemci, kaže lepo dogodek zadnjih dni. V veliki občini Police imajo poleg vrlih Slovencev svoja posestva, največ vinograde, tudi Nemci iz Radgone. Če pride do občinskih volitev, tedaj sta si vsakokrat nasproti kmetška slovenska in meščanska nemška stranka. Nemški gospodi se pridružijo vsikdar tudi nekaj nezavednih in strahopetnih Slovencev — Bračkijancev, in tako je nemška ali pravzaprav nemčurska stranka vedno v večini. A nemirno vest ima ta čudno sklepana stranka pri volitvah vselej, strah jo je vzbujajoče se zavednosti slovenske. Da pa lahko mirno in po svoji volji voli, napravi volitve ne v domači, polički občini, kakor to zahteva postava, ampak v Gornji Radgoni, kjer je radgonskim Nemcem bliže in bolj na roko. Tu so potem med seboj; kajti marsikateremu kmetu iz Polic je res težko iti v eno uro ali še več oddaljeno Gornjo Radgono na volišče, ker še k temu ve, da ga bodo tam gledali precej po strani, ako voli narodno, po svojem prepričanju. Tako se zgodi, da izpadejo volitve za poličko

občino v Gornji Radgoni vsikdar Nemcem na ljubo, kakor sami hočejo. Tako župani že dalj časa A. Fekonja, ki ima zraven dobrih posebno to slabo lastnost, da je pač preprižan z znanim orehovskim Bračkom. Zakaj, tega tukaj ne bom pravil! Pri deželnozborskih volitvah v Ljutomeru je bil tudi on v tisti osmerki, ki je oddala svoj glas »Štajercévemu« kandidatu Bračku, seve brez uspeha. To nepostavno postopanje je začelo presedati poličkimi slovenskim volilcem. Ker je c. kr. okrajno glavarstvo ljutomersko in namestništvo graško Nemcem ugodilo in to protipostavno ravnanje odobrilo, obrnili so se Slovenci na upravno sodišče na Dunaju, in to je 7. t. m. obsodilo postopanje Nemcev ter določilo, da dovoljuje postava vršitev občinskih volitev vseh volilnih skupin samo in edino le v domači, torej v polički občini, a ne v Gornji Radgoni. Odzadaj bodo tedaj imeli polički Slovenci priložnost, udeleževati se volitev v občinski odbor v domači občini, radgonski Nemci pa se bodo morali potruditi vsikdar v Police, ako bodo hoteli voliti. Kaj ne, gospod Fekonja, zdaj vidite, da so bile dosedanje občinske volitve nepostavne, da bi po Vašem mnenju lahko šli volit tudi v Gradec ali celo v Berolin. Volitve so izpadle za Vaše Nemce vselej ugodno, a vršile so se protipostavno. Ko bi se Vi lepo držali postave, pa razpisali vsakokrat volitve v domači občini, ne bi dobili dolgega nosa. Zato pa Vam priporočamo, da premišljujete malo o sledečem: 1. So-li veljavne Vaš izvolitve županom? 2. So-li veljavne izvolitve Vaših odbornikov? 3. Je-li veljavno vse, kar ste ukrenili za časa svojega občinskega predstojništva? — Čast in pohvalno priznanje pa izrekamo odločnemu Pelclu in drugim, ki se niso zbali nikake zamere, kjer je slo za pravico, katero so po mnogih trudih in stroških končno vendar-le našli!

Sv. Tomaž pri Ormožu. (Razni spomini.) Pretekle božične praznike sem preživel po ednajstih letih zopet v domovini pri Sv. Tomažu. Marsikaj sem našel po teh letih spremenjenega, a le nekaj bom povedal cenj. naročnikom »Slov. Gosp.«, katerega bi naj v nobeni pametni slovenski hiši ne manjkalo. Omenjam le, kar sem v cerkvi in krog nje zapazil. Cerkev je bila pred kratkim vsa prenovljena; uta pred zvonikom, skozi katero se gre v cerkev, je dobila namesto stare strehe lično fasado, ki je sedaj kras cerkvi. Ko sem stopil v cerkev, me je iznenadila krasna slikarija. Na desni v kapeli je prav lep altar sv. Jožefa, ki ga je izdelal podobar R. Golobič pri Sv. Tomažu, kakor je za altarjem zapisano. Kot pevca ter uda pevskega društva v tujini, ki poje tudi v cerkvi, me je zanimalo krasno ter umetno ubrano petje cerkvenega zbora, kateri — kakor so mi pravili farani — že dalj časa izborni popeva pod novim ter marljivim organistom gosp. Francem Zemljic. Na primer: na dan godovanja sv. Tomaža ob 10. uri, se je iz starih orgelj za začetek sv. maše zaslišala lepa fuga; za njo lep »Tantum ergo« iz Cecilije. Zatem koralni »Introit« ter krasna latinska maša s koralnim »Credo«, ki so ga spretno spremljale orglje. Maša se je izvajala po mojem okusu krasno, kar so tudi priprosti ljudje priznali, kateri petje bolj opazujejo; le pri koralu bi si želel še več moških glasov. Dokaj lepa je bila vloga »Laudate Dominum« po »Agnus Dei«. O božiču sem imel priliko še bolj spoznati zbor, katerega si je izvrstno izuril ter sestavil gospod pevovodja. Obojim tukaj častitam ter kličem: le naprej! Na dan pa o prilikah z narodnim petjem! — V cerkvi je še več novih podrobnosti, kar vse dokazuje neumorno delovanje vlč. g. župnika J. Cafa, ki je ob enem prvi dekan pri Sv. Tomažu. Slava! To je tudi ponos za faro. Omenjam tudi narodno slovensko lice Sv. Tomaža n. pr. napis na pošti je slovensko-nemški. Živijo g. poštar Škrlec! — Še nekaj. Ko smo šli na Štefanovo od božje službe, si je eden iz družbe fantov slučajno potegnil z robcem kos papirja iz žepa, na kar ga drugi

dregne: »Čaj ti, Vinc, »Štajerca« si zguba! Alj ne veš, ki je to ničvreden časnik, pred katerim gospodje svarijo.« A Vinc se odreže: »Veš paj, Lovrenc, ki jaz meso rad jem, pa če mi ti celo svinjsko pleče v »Štajerca« zamotaš in daš, jaz ti ga nazaj v hrbet vržem. Pri moj kuš, da ga ne bi jedel. Kaj je giftno za dušo, še za želodec ni zdravo. Naj ga kura pikne »Štajerca« in njegove pristaše!« Srčno sem se nasmejati in rekel: »Fantje, prav imate!« — To so moji spomini, katere sem si odnesel iz narodnega kraja v svojo domačijo, ki je zdaj v tujini.

B—čar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katoliško politično društvo v Kojncih ima v nedeljo, dne 18. t. m. po večernicah v društvenih prostorih občini zbor. Volil se bo nov odbor, tajnik in blagajnik bosta poročala o svojem delovanju, nazadnje pa bo pogovor o papeževi slavnosti, katero namerava prirediti društvo za 25 letnico papeževanja Leona XIII.

Kdo je načelnik? Z ozirom na dotično trditev v zadnji številki našega lista, poslal nam je deželnega glavarja namestnik, g. dr. Fran Jurtela pojasnilo, da ni on, ampak gosp. profesor Fr. Robič načelnik kluba slovenskih deželnih poslancev.

Zaročila se je v Mariboru gca Anica Lenart z g. dr. Jan. Pavalec, vojaškim zdravnikom v Dunajskem Novem mestu.

Poroka. Gosp. Filip Hauptmann, učitelj pri Sv. Križu nad Mariborom se je poročil z gospico Anko Elznik. Bilo srečno!

Pri okraj. sodišču v Ptuj je nastavljen c. kr. sodni pristav gospod Roman Trstenjak.

Premeščenje v finančni službi. Prestavljeni so finančni višji nadgledniki: Ferdinand Golob iz Celja v Ljutomer, Karol Kerbič iz Ljutomera v Radgono; g. Alfred Mihelič je prideljen okraj. glavarstvu v Slovenjgradec.

Skušnjo za finančne višje nadglednike so naredili Jakob Klinc, Martin Petančič, Fr. Repolusk, J. Mitlöchner in R. Pichler.

G. dr. Fr. Pikl, odvetnik v Marnbergu, se preseli v Postojino na Kranjskem, kjer otvori dne 15. febr. svojo pisarno.

Premeščen je c. kr. davčni pripravnik Josip Šprah iz Ptuja v Judenburg.

Mariborska gimnazija je od ponedeljka dne 12. t. m. sem zaprta in se otvori še komaj zopet dne 19. t. m. Otroci gospoda ravnatelja, ki stanuje v gimnazijskem poslopju, so oboleli za skrlatico.

Mariborske novice. V Mariboru se nahaja 15 odvetnikov, izmed njih jih je pet Slovencev. — Zadnje soboto dne 10. t. m. je začelo goret v kletnih prostorih lekarne »pri črnem orlu« na glavnem trgu. Užgal se je fosfor ter razširil neprodiren dim. Požarniki niso mogli nič storiti, ampak so počakali, da je fosfor zgorel. — V mariborskih hotelih in gostilnah je stanovalo letos 13.987 oseb. — Perica Marija Auer dobivala je od tovarnarja B. perilo za moške v pranje. A perila ni vračala tovarnarju, ampak ga nosila v zastavnico. Slaba vest ali strah pred kaznijo je Auerco tako oplasil, da je zbežala iz Maribora. —

Koliko je na Štajerskem odvetnikov. Koncem preteklega leta je bilo na vsem Štajerskem 169 odvetnikov. Na Spodnje Štajersko jih odpade 48, izmed teh je 26 Slovencev, ki bi imeli potemtakem večino, ako

bi se jim dovolila za Spodnji Štajer lastna zbornica.

Oddaja semena. Deželni odbor štajerski bode tudi letos oddajal semena za sejanje travnikov. Pogoji oddaje so naznanjeni v današnjem dotičnem inseratu.

Služba cestnega mojstra s plačilom 1000 K in doklado 200—300 K je na Štajerskem namestiti. Prosilci morajo znati slovenski in nemški ter biti ne več stari nego 45 let. Prošnje se naj vložijo na c. kr. namestništvo v Gradcu do zadnjega januarja.

Nesreča. Iz Ljutomera se nam piše o znani nesreči, ki se je zgodila v Vaupotičevi gostilni z revolverjem: Ni res, da sem v gostilni g. J. Vaupotiča ravnal tako nerodno, da se je sprožil in zadel strel orožnika Jos. Anuška v čeljust in mu prodrl v usta. Sodna preiskava (spis U 511/2) dognala je temveč, da je to sin imenovanega gostilničarja v moji navzočnosti storil ter orožnika težko ranil. — Z vsem spoštovanjem udani Andrej Vrabl, odvet. sollicitator.

Zgorelo je posestniku Jakobu Strnad pri Sv. Križu nad Mariborom v petek, dne 9. t. mes. po noči pet oralov lesa. Prišli so orožniki od Sv. Jurija ob Pesnici, ki so zbudili ljudi ter z njimi do jutra ugasili ogenj. Bržkone je užgala hudobna roka.

Ljubezen do šolske mladine. Na šestrazredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti niže Ptuja razdelila se je na Štefanovo po večernicah revnim učencem prav lepa božičnica. 50 revnih otrok je dobilo vso obleko. Vsem dobrotnikom in ljubiteljem naše mladine, ki so k temu prav lepemu darilu pripomogli ali z denarjem ali na drugi način bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala. Bodite tudi za naprej naklonjeni našim ubogim šolarjem. — Janko Žunkovič, nadučitelj.

Ptujske novice. V Ptuj je šest odvetnikov, izmed teh so 4 Slovenci. — Namesto dr. Ambrositscha je prišel iz Ljubljane odvetnik dr. Plahki. Kakor že ime kaže, je gospod tudi starega nemškega rodu. — Odbor »Narodne čitalnice v Ptuj«, se je v svoji seji dne 9. t. m. konstituiral tako-le: Gosp. dr. Jurtela, predsednik; gospod dr. Horvat, podpredsednik; gospod Kopic tajnik; gospod Zelenik, blagajnik. — K Simonu Huterju je prišla dne 6. t. m. neznana mu ženska s pismom, v katerem ga prosi dobro mu znana gostilničarka s Koga pri Ormožu za 80 K na posodo. Huter je ženski izročil denar, a sedaj se je izkazalo, da je bil speljan na led. Gostilničarka s Koga ga ni prosila za denar. — Umrta je na preranem porodu pri gospe Veseli službujoča dekla Jožefa Potočnik. — Dne 9. t. m. so zaprli 15 letnega hlapčka, ker je po ulici prehitro vozil.

Pri Sv. Juriju ob juž. železn. bodo kmalu občinske volitve, za katere delajo vse stranke skrbne priprave.

Iz Haloz. Meseca decembra je v Turškem vrhu zgorelo hišno in gospodarsko poslopje Janeza in Marije Gaves. Dne 9. t. m. pa so izročili oba zakonska okraj. sodišču v Ptuj, ker se sumi, da sta si sama užgala, ker se jima je pozelelo velike zavarovalnine.

Celjske novice. V Celju živi deset odvetnikov, med njimi jih je 6 Slovencev. — V soboto, dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer priredi v veliki dvorani Narodnega doma v Celju češka umetnica na gosli gospica Mařenka Herites iz Prage koncert v prid Dijaškemu domu. Od dunajske in petrograjske kritike častno ocenjena nadarjena umetnica je učenka svetovnoznane glasbene šole Ševčikove, katera nam je vstvarila Kubelika in Kociana. Mlada, še-le 18 letna Herites obeta doseči omenjena slavna prednika in se jo dandanes splošno nazivlje s častnim primkom: »Žensko Kubelik«. Umetnica ima namen Celjanom s svojim koncertom izkazati hvaležnost za znani gostoljubni sprejem v Celju. Rojaki! Prihitite v prav lepem številu v Celje na ta častni večer gospice Mařenke Herites, da pokazete, kako cenite češko umetnost!

Sevnica ob Savi. V tukajšnji tovarni za kopita je ponesrečil delavec Jernej Vertovšek. Stroj mu je odtrgal štiri prste desne roke. Ponesrečenca so spravili v brežiško bolnico.

Nova Štifta pri Gornjemgradu. Vlč. gospod Franc Puntner, župnik tukaj, je bil izvoljen častnim občanom radi olepšanja treh cerkev in povzdige božjega pota. — Županstvo Nova Štifta, dne 12. jan. 1903. Župan: Jakob Savinšek.

Izbris svobodne rudosledbe. Kakor je c. kr. okrožni rudarski urad celjski dne 15. decembra 1902 naznanil, se je gospodu Henriku Blitz, trgovcu na Dunaju, podeljena dovolitev rudosledbe v političnem okraju celjskem z vsemi na njo utemeljenimi svobodnimi rudosledi v kat. občini Sv. Martin v Rož. dol. Rožni vrh in Polzela izbrisala.

Smrt. Iz Gotovelj nam pišejo: Pretekli teden je umrl v naši vasi po kratki mučni bolezni za vnetjem pljuč in možgan kmetijski fant Jožef Videc. Ker se mu je zmešalo, svetoval je zdravnik, naj ga peljajo v Gradec v bolnico; a umrl je ravno ob uri, ko se je imelo to zgoditi. V teku tega leta bi bil prevzel gospodarstvo. Bil je obče priljubljen radi mirnega obnašanja in svoje šaljivosti. N. p. v m.!

Iz Luč pri Ljubnem. Minuli teden je zadel našega občespoštovanega in ljubljenege Ivana Robnika vulgo Juvan hud udarec. Vsegamogočnemu je dopadlo, poklicati k sebi njegovo blago ženo v boljši svet. Ranjka je bila zelo spoštovana in priljubljena na daleč okoli; dokaz temu je bil njen sprevod, pri katerem ni bilo očesa, da bi ga ne zalivale solze, ko je stal ob odprtem grobu. Bila je pa res prava mati svojim otrokom, katere je v lepem krščanskem duhu izredila, kar kaže njih lepo, pošteno vedenje. Bog bodi ranjki milostljiv in ji daj večni mir in pokoj! — Tudi rodbino Spruk, vulgo Knez je zadel žalosten dogodek: zgubili so izmed svoje srede 16 let starega sinčka, katerega je nebeški Oče poklical k sebi in ga rešil hude bolezni. N. v m p.!

Kozjanke novice. Pri Sv. Filipu v Veračah v vinogradu posestnika gospoda Bovha so našli v zemlji, ko so delavci regolali, pisker starega srebrnega denarja, že več sto let starega. Posestnik vinograda ga je nekaj zanesel na tukajšnjo davkarijo, nekaj pa ga hrani za spomin. Le pridno regolite ljubi vinogradniki svoje upostošene vinograde, morebiti se še tudi kateremu izmed vas posreči najti zaklad, če ne v loncih zakopan — v sodih polnih rujnega vina. — V Kozjem se jih je narodilo leta 1902 28, in sicer možkega spola 14, ženskega tudi 14. Umrlo jih je 22, možkega spola 12, ženskega 10. Leta 1901 se jih je narodilo 48, možkega spola 24 in ženskega zopet 24. Umrlo jih je 31, možkega spola 16, ženskega 15. Iz tega razvidite, da se jih je v minulih dveh letih narodilo jednako število dečkov in jednako število deklic, torej vse sparoma. — Tele s petimi nogami je povrgla krava posest. Franc Vončini v Opečniku nad Kozjem. Tele, ki je že tri tedne staro, je zdravo. Peta noga mu je priraščena na desni strani nad rebri, nekoliko manjša od drugih, s tremi parklji ter binglja semtertje. — Bela zastava je vihrala zadnjič z našega sodišča v znamenje, da ni nihče zaprt.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 15 K 70 v, rži 13 K 70 v, ječmena 13 K 40 v, ovsa 14 K 60 v, koruze 15 K 80 v, prosa 15 K 40 v, ajde 15 K 40 v, fižole 24 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 8 K 75 v, rži 8 K 90 v, ječmena 7 K 25 v, ovsa 6 K 75 v, koruze 7 K 10 v, fižole 14 K

Šadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 20 do 30 v, orehov — do — v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 56 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 30 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 l. svežega mleka 18—20 v, posnetega mleka

10—12 v, sladke smetane 40—56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumine 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Cerkvene stvari.

† **Župnik Jurij Žmave.** Slovenci štejemo le malo mož, ki bi se bili za vsestranski krščanski napredek našega naroda toliko trudili, kakor pokojni župnik Žmave, katerega nam je dne 13. jan. t. l. nemila smrt v Gradcu pokosila. Danes podamo njegovo življenje le v kratkih potezah. Rojen pri Sv. Ropertu v Slov. gor. dne 26. marca 1843 od imovitih kmečkih starišev, se je izšolal v Mariboru. Kot dijak se je vadil tudi v slovenskem pesništvu in je dobil enkrat kot gimnazijec »Schillerjevo ustanovo« za najboljšo slovensko (!) pesem. Leta 1868, dne 19. julija, v mašnika posvečen, je pel v nedeljo, dne 9. avgusta 1868 svojo prvo ali novo sv. mašo, potem je pa dne 20. avgusta 1868 nastopil službo II. kaplana v Gornjemgradu. Že 1. decembra 1869 je bil premeščen za kaplana v Remšnik. Tam je postal po smrti svojega župnika, g. Antona Pirtošek, dne 24. aprila 1871. provizor, a je potem še ostal tam kaplan do 1. jun. 1872. Takrat so ga premostili v Kamco blizu Maribora in leta 1878 v Lembah. Dne 1. septembra 1879 je šel za provizorja k Sv. Marjeti ob Pesnici, kjer je ostal kot kaplan do 4. decembra 1881, ko se je povrnil za provizorja na visoki Remšnik, kjer je postal dne 22. jan. 1882 župnik remšniški. Dolgih 15 let je sam oskrbljeval gorato župnijo s 1800 duš in dvorazredno šolo; je olepšal župnijsko cerkev in je postavil sv. Pankraciju na divnem Radnu lepo novo cerkev. Mnogo se je bavil, koder je služil, z umno sadjerejo, še več pa z narodno organizacijo. V ta namen je veliko pisal v resne in šaljive slovenske liste, je ustanavljal in vodil katol. polit. društva, je ustanavljal posojilnice — Marenberški je bil ves čas načelnik — je marljivo obiskoval volilne shode in je mnogo pripomogel, da so Slovenci mariborskega okraja raz sebe stresli Seidl-Brandstätterjev jarem in dobili svoje poslance. Lansko leto je začel, dotlej vedno krepek mož, tožiti o bolečinah v želodcu, pozneje v golfancu ali grtancu. Bolezen postajala je vedno hujša, tako da tudi tekočin ni mogel vzivati. Podal se je, poln dobrih nad, k čast. usmiljenim bratom v Gradec zdravja iskat. A kako svoje dni še nemškemu cesarju Frideriku vsi zdravniki niso mogli pri tej bolezni nič pomagati, tudi graški zdravniki niso mogli častitega gosp. Jurija Žmavca prerane smrti rešiti. Previden s sv. zakramenti je dne 13. januarja ob 3/4 12. uri po noči mirno zaspal v Gospodu. Njegovo truplo se prepelje na Remšnik, kjer se bo v nedeljo, dne 18. januarja, na praznik presl. Imena Jezusovega slovesno izročilo materi zemlji. — N. v m. p.!

Umeščen je bil na župnijo Sv. Lovrene nad Mariborom dne 11. t. m. č. g. Franc Moravec, doslej mestni vikarij v Ptujju. Propovedoval je ob tej priliki mil. g. prošt Jož. Flek iz Ptujja.

Duhovniške spremembe. Kot provizor v Pernice pride č. gosp. Anton Raušl, kaplan v Št. Lovrencu v Slov. goricah. Kot kaplan v Št. Lovrenc v Slov. gor. pride č. g. Matej Meznarič, provizor na Ptujski gori.

Društvena poročila.

Slovanska čitalnica v Mariboru naznanja, da se igra »Divji lovec« ne bode igrala dne 18. januarja, kakor je bilo skraja naznanjeno, ampak nedeljo pozneje, dne 25. januarja.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Rušah priredi v nedeljo, 18. prosinca t. l., kostumni venček v gostilniških prostorih g. Jožefa Mulej. Začetek je ob 7. uri zvečer. Vstopnina 30 kr.

Novo društvo. V Št. Janžu na Dr. polju se snuje katol. izobraževalno društvo. Pravila so že odposlana v Gradec.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani v Kamnici 4 K 54 v.

Hranilnica in posojilnica v Jarenini ima 25. jan. t. l. svoj občni zbor. Na vspredu je: 1. Poročilo o delovanju v preteklem letu; 2. Volitev novega odbora; 3. Razni predlogi.

Ruše. Kmetško bralno društvo si je ob svojem zadnjem občnem zboru na Štefanovo izvolilo sledeči odbor: Predsednikom: g. Vikt. Glaser, podpredsednikom: g. Jakob Marin, tajnikom: g. Stanko Stani, blagajnikom in knjižničarjem: g. Al. Majcen. Odbornikom: č. g. Božidar Vurcer, g. Anton Novak, g. Fr. Serne in g. Gašpar Jurko ml. Z zaupanjem gledajo društveniki na delavne osebe novega odbora, koji nam obeta novo življenje v društvu.

Iz Gornje Radgone. Občni zbor in tombola, katero je priredilo v nedeljo, dne 11. t. m., tukajšnje »Kmet. bralno društvo«, je bila obiskana nepričakovano dobro. Vsi prostori pri g. Osojniku so bili zasedeni, in skoro polovica udeležencev ni mogla dobiti sedežev. Posebno so pokazali naši vrli mladeniči in dekleta, kako zelo se zanimajo za bralno društvo in njegovo delovanje. Vera in narodnost gibljeta dandanes svet, z njima mora računati vsak razsoden človek, nju se mora zavedati. In to smo pokazali to nedeljo tukajšnji Slovenci. Kakor nas družijo v veri katoliška cerkev, tako nas družijo v narodnosti bralno društvo. Z zadovoljstvom smo poslušali in odobrili poročila posameznih odborikov, ter volili nato nov odbor. Mnogo presenečenja in šale je vzbujala potem tombola s svojimi mnogovrstnimi dobitki. Pevci pod vodstvom g. organista so nam peli mične pesmi. Vsak je tudi daroval nekaj za našo podporo potrebno Ciril-Methodovo družbo. Skratka, pokazali smo, da slovenski živelj v našem kraju napreduje, da se Slovenci tudi tukaj lahko postavimo na svoje noge, če smo odločni. Dal Bog, da se kmalu zopet vidimo v tako veseli družbi!

Iz Šmartina pri Slov. Gradcu. Naše kmetško bralno društvo zborovalo je 6. t. m. Zborovanje bilo je živahno. Okoli 100 oseb se ga je udeležilo ter s tem pokazalo, da društvo mora ostati ter mora procvetati, ako se bomo zanj dovolj zanimali. — K društvu je pristopilo veliko novih udov in stari so se povrnili. Zanimivo iz tega zborovanja je to, da so se ga udeležili v obilnem številu mladeniči in mladenke, toraj čile, mlade moči; takih ljudi potrebujemo, da se odgijijo za neustrašljive borilce proti našim nasprotnikom ter za značajne narodnjake. Zborovalci so bili edini v tem, da se mora društvu oskrbeti samostojna bralna soba. Le tedaj bode se društvo razvijalo, če bo živelo kot društvo neodvisno od okolnosti kraja in časa. Društvu bo dohajalo vsak teden do 35 števil različnih slovenskih časopisov. »Slov. Gospodar« ima med njimi prvo mesto, ker kakor se sliši, dobivali ga bomo v 20 izvodih. »Naš Dom« je častno zastopan. »Mir« nam je kot sosed prijeten, »Domoljub« in »Bogoljub« sta prijatelja kmetov; »Nar. Gospodar« uči nas praktičnega gospodarstva, »Cvetje« ter »Glasnik najsv. Src« pa pobožnega življenja. »Domovina« nam bo na razpolago, »Dom in Svet«, »Vrtec« in »Angeljček« v nežno zabavo, »Slovenec« nam bo pa prinašal dnevne dogodke. Vse te časopise bomo pridno prebirali. — S čitivom smo tedaj dobro oskrbljeni. Dal Bog, da bi se novemu odboru — s predsednikom velčast. gospod. nadžupnikom — posrečilo kmalu odpreti bralnemu društvu bralno sobo, ki bo središče našega narodnega življenja, nadaljevalna šola narodne prosvete in edino zabavišče v našem kraju. Da se to doseže, hočemo skupno delovati vsi župljani. Bog blagoslovi naš trud in dober namen!

Iz drugih krajev.

Saksonska prestolonaslednica Lujiza. Med saksonskim dvorom in princezinjo Lujizo se vrše sedaj pogajanja, da se doseže sprava ali pa državnopravna ločitev zakona. Učitelj Giron je zapustil Genf ter se preselil v Losan, ker je saksonski dvor tako zahteval. Pravijo, da princezinja Lujiza že nekoliko spoznava, kaj je storila, in da ni nemogoče, da se loči naslednje od Girona, kateremu ni toliko za ženo 10 let starejšo, ampak za njen denar.

Falbov koledar. Falb prorokuje: januarij je večinoma suh, potem postane deževen, zaključni ga sneg; februarij bo suh, skoro brez snega, marec bo snežen, koncem marca pa bo visoka temperatura, april bo deževen, v maju bo toliko dežja, da se je bati povodnji, junij bo začetkoma suh, a bo vendar nekaj večjih viharjev, posebno v Avstriji. Nato bodo precejšnji viharji na jugu, na višavah bo padel sneg. — Kritični dnevi prvega reda so 13. januarija, 12. februarija, 29. marca (ta dan tudi solnce mrkne), 12. aprila, 26. maja in 25. junija.

Dobro ga je zavrnil. Ameriški milijonar Gold se je sprehajal te dni po New Yorku ter si kupil na ulici časopis za dva centima. Ker se mu je zdel dečko, ki je prodajal časopise, umazan po obrazu, mu reče: »Tukaj imaš pet centimov, pa si kupi mila, da se umiješ.« »Le obdržite svoje tri centime in kupite si rajši vi knjigo o dostojnem vedenju z ljudmi«, je dejal deček.

Dva grozna umora v Gradcu. V četrtek dne 8. jan. primerila sta se dva grozna umora v Gradcu. 42letni zasebnik Kraft je prišel v kuhinjo k 31 letni Jul. Krenčker, ženi kavarnarjevi, ter nanjo ustrelil. Žena se je, zadeta v trebuh, hipoma mrtva zgrudila. Nato je napadalec pomeril nase, a ker se revolver ni sprožil, je ubežal domov. Policija, ki mu je bila skoraj za petami, je dobila na njegovem domu v naslonjaču mrtvo 81-let staro mater napadalecovo z rano v glavi. Tudi Kraft je ležal blizu matere mrtev, ustreljen v glavo. Na mizi je ležal listek, na katerega je napadalec zapisal, da je storil zločin radi nesrečne ljubezni, in da je vse svoje premoženje sežgal. V peči so res našli sežgane vrednostne papirje. Kraft je imel okolu 20.000 kron premoženja.

Žalosten konec nekega častnika. V dunajskih listih se čita to-le: Kavalerijskega poročnika barona A., ki je stal na stopalu električnega vlaka, je, ko se je vlak zganil, nehote nekoliko sunil neki stari gospod stoječ poleg njega. »Oprostite!« reče stari gospod. »Kaj ne morete bolj paziti, stari osel?« mu odgovori na to srboriti poročnik. Hkratu pa pa se zaleti stari gospod v poročnika ter ga jame klofutati. Sprevednik in prisotni potniki so komaj zabranili, da ni mladi poročnik potegnul sablje iz nožnice in vsekal z njo starega gospoda. V tem hipu pa pristopi policaj in sprejme oba na policijo. Ko je poročnik izpovedal, kar je imel izpovedati, potegne starček iz žepa vizitnico in jo pokaže policijskemu komisarju. Tableau! Na vizitnici je stalo zapisano: »Feldcajgmajster knez Windischgrätz.« Nato je prosil poročnik jecljaje za odpusčenje, podal se jo domov in si zagnal kroglo iz revolverja v glavo ter ostal mrtev.

Kaj se bo zgodilo leta 1903? Na Angleškem se sedaj povsod razpravlja prerokovanje nekega almanaha za l. 1903. Angleži prerokovanjem tega almanaha verujejo, češ, da jim je tudi bolezen kralja Edvarda naznanil naprej. Ta almanah »Old Movre« prerokuje za začetek l. 1903: paniko na Španškem, težke komplikacije v orijentu, finančni krah v New Yorku. Meseca februarja bodo nemiri v Avstriji, v Indiji in na Kitajskem, marec prinese diplomatske zadrege Angleški in še neki drugi vlasti, v aprilu se odkrijejo nove žile zlata in diamantov, koncem aprila prorokuje strašno revolucijo v Carigradu, krah v Londonu, cestne nemire v Belgiji, veliko

železniško nesrečo, pri kateri bode mrtev odličen cerkveni knez, meseca maja bo osrečila medicina svet z znanostjo, vsled česar bo posebno veselje v Windzorju. V mesecu juniju bo več nesreč na morju, julij bode odlično politiški, kakor tudi september. Važen dogodek doživi v mesecu juliju Holandska, važni politiški dogodki bodo v Londonu, v septembru pa bode radi Gibraltarja politiški spor, nakar bo Angleška sklenila važno pogodbo. V oktobru se prične zopet vrsta železniških nesreč. Žrtev železniške nesreče bo neki angleški minister. Meseca novembra stopi zopet v ospredje orient, v decembru pa bodo važni dogodki v Severni Ameriki.

Nedoslodni Schönerer. Schöner pravi, da ne more videti Slovanov in mož vedno zabavlja Avstrijcem. Mož pa v svoji rodbini ne postopa s tako jezo proti Slovanom, Avstrijcem in katoličanom. Te dni se je omožila njegova najstarejša hči z nekim c. kr. častnikom, ki je strogo veren katoličan in — Poljak! Proč od Avstrije in proč od Rima pri Schönererju torej slabo drži.

Enoletni prostovoljec skrivnostno izginil. Iz Tridenta se poroča: Po noči je prišel na stražo v trdnjavi Dos Trento enoletni prostovoljec Zoltan Bantidy. Poveljnik ga je prej dobro poučil, naj posebno pazi, ker mesto, na katerem bo stražil, je jako nevarno, kajti skoro vsako leto izgine s tega mesta kak vojak in izdihne pod bodalom laških morilcev. Ko je ob 3. uri zjutraj poveljnik Banki tega hotel nadomestiti z drugim vojakom, ni bilo enoletnega prostovoljca nikjer. V bližini so našli sledove treh mož. Bantidy je bil skoro gotovo na straži umorjen, morilci pa so vzeli seboj tudi njegovo truplo.

Oče morilec svojega sina. Vsled pomote je kmet Frančišek Sipos postal morilec svojega sina Nikolaja. Sin je pil v gostilni, kjer mu je manjkalo denarja, da bi plačal ceho. Šel je domov ter se splazil med kokoši, katerih dve je pograbil in vtaknil v vrečo, da bi z njima poravnal pri gostilničarju dolg. Oče njegov je slišal šum. Mislil je, da so prišli krast kuretino. Vzel je puško in šel na tatove. Ko je v temi videl moško postavo, ki se je z vrečo na rami hotela splaziti preko plotu, je ustrelil. Zadel je dobro. Mož z vrečo se je mrtev zgrudil. Starec je šel v hišo po luč in ko je posvetil v družbi svoje žene na ustreljenega moža, videl je pred seboj — mrtvega svojega sina.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

Kako se rabijo umetna gnojila za posamezne rastline.

a) Dušec.

Moogeteri poskusi so pokazali, da se gnojenje z dušecnatimi gnojili le kaj redko ne bi obneslo. Še na zemljah, ki imajo po 2—3%

dušca, se je to gnojenje z dušcem še dobro obneslo. Dušecnata gnojila se pa ne v vsaki rastlini posebej odmerijo, kajti vendar vemo, da je dušec v zemlji velik potepuh.

Ako se gnojenje popolnoma obnese, nastane po poskusih dr. Wagner-ja vsled 100 kg čilisolitra več:

pri ovsu:	400 kg	zrnja in slame,
" pšenici:	300 "	" " "
" rži:	400 "	" " "
" ječmenu:	400 "	" " "
" krompirju:	3600 "	gomolja,
" pesi:	2400 "	pese,
" koruzi:	4500 "	zeleno koruznico.

V tem razmerju lahko pomnožimo pridelke vsled poraae čilisolitra. Seveda moramo pri tem vpoštevati, da se to gnojenje izplača.

Mnogoteri poskusi društva za pospeševanje poskusov v kmetijstvu so pokazali v raznih krajih naše države, da se gnojenje s čilisolitrom skoro povsod poplača, še lep dobiček vrže in sicer pri takih rastlinah, posebno pšenici, rži, ječmenu in ovsu. Ovsu se je trosilo do 130 kg čilisolitra na oral, drugim pa po 80 kg. Posebno obneslo se je to gnojenje pri ozimini. V obče rastline, ki imajo dalj časa rast, ki bolje iskoristije zimsko vlago, tako ozimino kakor tudi zgodaj sejani oves, gnojila sploh najbolje izkoristijo. Suša je glavni vzrok, da se umetna gnojila včasih ne obnesejo. Radi tega se ozimina najbolje obnaša, med jarinami se glede umetnih gnojil posebno glede dušca oves bolje obnaša nego ječmen, oves se namreč seje samo na bolj težke vlažne zemlje in ima priliko tako skozi dalj časa pri primerni vlagi večjo množino dušca izkoristiti.

Od gnojil, ki imajo dušec, najhitreje vpliva čilisoliter. Ker pa tega zemlja ne zdržuje, je treba oprezen biti, da ga ne gre v zgubo. Najbolje, da se ga večkrat trosi. Za ozimino ga je najbolje trositi en del na jesen. Žitne rastline rabijo zlasti v početku mnogo dušca. Ves čilisoliter na jesen trositi, pa nam ne kaže, ker bi se sicer — kar ga je odveč, kar ga rastline že jeseni ne porabijo — čez zimo v zemljo zgubil. Druga polovica trosi se torej na spomlad, pa že rano n. pr. bprila meseca. Če se pozno trosi, ko se že bolj suh čas začne, tedaj ne pride do veljave. Pozno trošenje podaljša tudi čas rasti, zato bi zrnje prepozno v suhem času nastajalo šele za silo zrelo. Pa treba tudi pomisliti, da so žitne ra-

stline v mladosti najbolj požrešne glede dušca. Na lahkih zemljah bi pa bilo celo umestno, da se tudi ta pomladanski del čilisolitra razdeli ter dvakrat trosi. Prej, ko gre žito v klasje, mora biti čilisoliter že precej časa raztrošen. Čilisoliter se pa lahko kar po vrhu trosi in ga ni treba podkopavati ali podoravati. Da se da dobro razdeliti, je najbolje, če se dobro razdrobi ter s suho zemljo ali kaj enakim pomeša.

Na žitne rastline bode najbolje čilisoliter vplival. Če pa se mesto tega vporablja žveplenokisli amonijak, se pa mora ta, ker se mora šele po malem v solitarno kislino pretvoriti, na vsak način že na jesen trositi in podorati. Kjer se z živinskim gnojem gnoji, tam pa ni umestno z žveplenokislom amonijakom gnojiti, kajti ta se ne more potem v solitarno kislino pretvarjati. Živalski gnoj mu namreč kislec zraka ne privoščiči.

(Dalje.)

Loterijske številke

Trst 10. januarja:	83, 39, 75, 41, 14.
Linc 10. januarja:	71, 43, 44, 19, 67.

Društvena naznanila.

- Dne 18. januarja: »Bral. društva pri Sv. Križu na Murskem polju« občni zbor v šolskih prostorih ob 3. uri popol.
- » » » »Katol. delav. društva v Pušcavi« občni zbor po večernicah.
- » » » »Bral. društva pri Sv. Marku niže Ptuj« gledal. predstava po večernicah v šolskih prostorih.
- » » » »Bralno društvo pri Sv. Jerneju« po večernicah v stari šoli občni zbor.
- » » » »Bralno društvo v Novicerkvi« pri Celji veselica popoldne po litanih v društveni sobi z deklamacijami, govorom in igro.
- » » » »Pevskega društva »Vranska Vila« na Vranskem občni zbor ob 4. uri popoldne v društveni sobi gostilne »Slovan«.
- » 24. » » »Narodne čitalnice v Ptuj« plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer.
- » 25. » » »Bralnega društva v Veržeju« občni zbor po večernicah.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin. ••••• Vsaka beseda stane 2 vin. •••••

Najmanja objava 45 vin. ••••• Večkratna objava po dogovoru.

Proda se.

Lepa hiša z gostilno, žganjetočem, malo trgovino, prodajo tobaka, se proda po jako nizki ceni. Hiša ima 5 sob, dve kleti, verando za gospodo, dva vrta za zelenjavo, lep sadonosnik, ki se lahko trikrat kosi, dva svinjaka, hlev za krave. Zemljišča je okoli 1 oral in je oddaljeno četrta ure od mesta in 20 minut od koločvara na Sp. Štajerskem. Jako primerno za izlet. Kdo, pove upravništvo. 8

Dve mali posestvi, blizu Maribora, obstoječa iz dveh zidanih hiš, gospodarskih poslopij itd., h katerima vsakemu okoli 4 orale zemlje spada, se vsako

za se ali pa oboje skupaj po nizki ceni in ugodnimi pogoji takoj prodasta. Za vsako obrt in penzioniste pripravno. — Naslov pove upravništvo. 28 3—1

Posestvo s hišo in vsem gospodarskim poslopjem, 10 minut oddaljeno od Šmarja pri Jelšah, obstoječ iz travnika, gozda, njiv in nekaj vinograda, ki meri okoli 9 oralov, se proda po jako ugodni ceni, lega lepa in sedaj se blizo železnica gradi. Vpraša se pri posestniku J. M. Rečička vas na Paki, Savinska dolina. 23 2-1

Sveto pismo (družbe sv. Mohorja), močno na pol v usnje vezano, se proda za 1 gld. 20 kr. »Slava Gospodu« popolnoma v usnje vezano za 50 kr. J. N. Koprivci, Brežice. 16 2—1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod »1.798« Gradec, poste restante. 235

Mlad vinograd. oskrbnik z dobrimi spričevali, ki razume tudi poljska dela, želi službo nastopiti s 15. jan. ali s 5. febr. 1903. Ponudbe na G. P. poste restante Sv. Pavel pri Preboldu. 32 2-1

Trije krojaški pomočniki se sprejmejo za dalj časa pri Jakobu Skaza, koroška cesta 17 v Mariboru. 27 3—1

Čeljarski učencee, 14 let star, se sprejme pri Juriju Žunko, Zgornje Radvanje pri Mariboru. 29 3—1

V najem se da.

Gostilna z mesarijo se da v najem v Zidu pri Kapeli, pol ure od Slatine — letovišča »Radenci« z železniško postajo, eno uro od Radgone. Razgled na Pomurje. V vinskem kraju, kjer se preosnavljajo gorice. Ob gostilni deželni vinarski zasad. Na razpolago 3 sobe, kuhinja, čumnata, pivnica, klavnica, hlev, ledenica, vrt za zelenjavo in še eden z lopo za goste. Oglasi naj se pri Matija Rajh, Kapela, pošta Radence. 15 2—1

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster × ×
× v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 22 12—1

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Prostovoljna dražba.

Krajni šolski svet na Vidmu ob Savi proda en del svojega posestva, ležečega ob okrajni cesti nasproti župnijski cerkvi, potom prostovoljne dražbe.

Posestvo obsega dve parceli ter je za prvo, obsegajočo veliko klet, hišo, hlev in vrt, izklicna cena 8000 K; za drugo, obstoječo iz velikega travnika s sadonosnikom in pripravno za stavbišče, pa 2000 K.

Dražba se vrši dne 14. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne na licu mesta ter je treba pred dražbo položiti 10% varščine.

Natančnejša pojasnila daje krajni šolski svet.

30 1—1

Krajni šolski svet Videm,

dne 11. januarja 1903.

Novak, predsed.

Trgovina

— z mešanim blagom —

oddaja pošte, žganjetoč, prodaja duhana, poštних znamk in kolekov, pri veliki župni cerkvi na Spod Štajerskem, v bližini železnice in ob državni cesti se prodaja pod jako ugodnimi pogoji za 10 do 20 tisoč gl. Letni promet 80 do 100 tisoč gl. Proda se z blagom. — Redka prilžnost. — Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod naslovom: Sreča na Spodnjem Štajerskem na upravništvo »Slov. Gosp.« 6 3—3

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Jožef Brandl,

izdelovatelj orgelj

v Mariboru

se priporoča veleč. duhovščini v izdelovanje cerkvenih orgelj vsake velikosti po najnovjšem pnevmatičnem sistemu z lepimi, milodonečimi glasovi. Za orglje se jamči več let.

Prevzemam tudi predelavanje, poprave in uglaševanje orgelj.

Ocene že izvršenih del kakor tudi proračuni so brezplačno na razpolago. 33 12—1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Katekizem o zakonu

ali

Navod

za katoliške zaročence in zakonske.

Priporoča

tiskarna Sv. Cirila
v Mariboru.

Gluhoneme otroke

v starosti od 7. do 12. leta sprejme v pouk in vzgojo, iz te stroke izprašan učitelj z daljšo prakso.

Kdor želi natančnejih informacij v tej zadevi, naj se obrne pismeno do Jos. Armiča, učitelja v Mozirju, Štajersko.

Častiti duhovščini priporočam

za svečnico

lepe voščene sveče

Jožef Dufek, Maribor,

Viktringhofove ulice 30.

Razglas.

Z ozirom na ugodne uspehe, kateri se lahko dosežejo s setvo zemlji in vremenskim razmeram priležnih zmesi travnega semena pri obdelovanju travnikov in pridelovanju krme, namerava deželni odbor štajerskim kmetovalcem ponuditi priložnost, da si potrebne, zajamčeno dobre in kaljive zmesi travnega semena za leto 1903 naročijo skupno po primerno nizki ceni.

Zmesi travnega semena, katere so preračunjene in sestavljene po skušnjem načinu c. kr. dvornega svetnika in ravnatelja c. kr. semenske pregledne postaje na Dunaju, gosp. dr. Teodora viteza Weinzierl, bodo se oddajale po lastni ceni, in sicer:

1. **Deteljna trava** (nadomestilo za čisto deteljo) 2 do 3 letna, 80 % detelje in 20 % trave. Na oral se poseje 18 kg. Cena 1 kg znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 70 h do 1 K 80 h.
2. **Zmes za spolovinske travnike** 5 do 6 letne, 33 % detelje in 67 % trave. Na oral se poseje 34 kg. Cena 1 kg znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 80 h do 1-70 K.
3. **Zmes za trajne travnike**, 20 % detelje in 80 % trave. Na oral se poseje 32 kg. Cena 1 kg znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 80 h do 2 K.
4. **Zmes za posetev travnikov hitro po senokošnji**. Potrebno je za oral 10 kg. Cena po 1 K 60 h kg.

Vsi kmetovalci, kateri si želijo naročiti tem potom potrebnega travnega semena za napravo novih, ali za zboljšanje starih naravnih travnikov, se opozarjajo, da se morajo dotična naročila doposlati najkasneje **do 15. svečana 1903** deželnemu poljedelskemu nadinženirju Edvardu Simony v Gradec (Hans Sachsgasse 2). Na pozneje došla naročila se ne bo ozir jemalo.

Manj kot 5 kg mešanega semena se ne bo oddajalo.

Pravočasno naročeno travno seme razpošiljalo se bo sredi meseca sušca 1903.

Pri vsakem naročilu je navesti:

1. Površna mera zemljišča (orali ali ulomki taistih) ali pa zaželjena množina semena v kilogramih.
2. Namen porabe (za deteljno travo, za spolovinske ali trajne travnike ali za posetev) s pripombo, ali je zemljišče mokrotno ali suho.
3. Natančen popis kakovosti zemlje; ali je težka, srednjetežka, lahka ali močvirna.
4. Zadnja pošta, oziroma železniška postaja taistega kraja, kamor se naročeno travno seme želi.

Konečno se še pripomni, da se bode naročeno travno seme razpošiljalo le proti povzetju, in da je vsako naročilo zavezano in se ne more preklicati.

V Gradcu, meseca grudna 1902.

34 1-1

Od štajerskega deželnega odbora.

Dolenjske Novice

nastopile so letos svoj 19. letnik ter izhajajo dvakrat na mesec **v Novem mestu** (Kranjsko). Kakor do sedaj tako bodo v bodoče donšale jako koristna in podučna berila o vseh gospodarskih stvareh ter tudi zanimive podlistke in novice. 31 3-1

Uljudno se torej vabijo vsi cenjeni kmetovalci, posebno še vinogradniki, naj se blagovolijo takoj naročiti s prvo številko, da bodo imeli ob koncu leta celotne gospodarske članke, kateri bodo posebno letos jako poučljivi.

Naročnina je za celo leto s poštnino vred **2 kroni**, katera naj se pošlje na upravništvo „Dol. Novic“ v Novo mestu.

Dolenjske Novice

Zahvala.

25 1-1

Povodom prebridke izgube naše preljubljene soproge, ozir. matere in sestre, gospe

Marije Supančič

došlo nam je toliko izrazov odkritosrčnega sočutja, da nam ni mogoče, se vsakemu posebej zahvaliti.

Zato izrekamo tem potom milostl. gospodu kanoniku, posebno pa domačemu preč. g. župniku za vso njej in nam podeljeno tolažbo, preč. gosp. kapelanu, slav. učiteljstvu, pevcem in sploh vsem spremljevalcem za udeležbo pri pogrebu nezabne pokojne k večnemu počitku najiskrenejšo zahvalo.

Pilštanj, 11. jan. 1903.

Žalujoci ostali.

Tiskarskega učenca,

ki je dovršil vsaj dva gimnazijska razreda ali tri razrede meščanske šole, je star najmanj 14 let, ter vešč slovenščine in nemščine,

sprejme takoj

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

1

koroške ulice št. 5.

Dve mešani trgovini,

jedna v Ribnici na Pohorju, druga na Muti pri Marnbergu, obe dobro urejeni, na lepem prostoru in s stalnimi odjemalci, sta na prodaj pod ugodnimi pogoji.

Natančneje o pogojih se izve pri g. dr. Rosina, odvetniku v Mariboru.

24 2-1

Slovinci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

KONRAD SKAZA

Št. Ulrich, Gröden, Tirolsko.

Slovenska delavnica

za vsa cerkvena dela, od preč. gg. duhovnikov odlikovana, se pripo-roča za umetno izdelovanje: **svetnikov, oltarjev, prižnic, križevih potov** rezljanih (reljef) in na platno slikane v vsakem slogu in po mo-goče **nizki ceni. Betlehemske jaslice** s 15. rezljanimi podobami in 16. živali od 15 kron naprej. Umetno izdelane **lurdske votline** itd. — Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za ol-tarje originalne načrte. Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano **božje razpelo z astonj.**

Za cenjena naročila prosi udani

525 12-6

Konrad Skaza.